

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Præparatio punctorum meditandorum neglecta, solet esse causa
ariditatum. C. X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

paulatim affusaciō, v. se in vocali detineat. Huius conditionis & alios plures reperire est. & si quamdam humilitatem habuerint, credo fore, vt hi ad finem non minus lucrati fuerint, sed fortasse aequē multum atque illi, qui magnis consolationibus fruuntur: & longē ex parte securiores sunt. Nescimus enim, an he suauitates deus sint, an verd à demone cauentur. Alij verd, qui nullam suauitatem aut gustus accipiunt, in humilitate ambulanti, verenturq; ne suā culpā gustibus careant, & vt progrediantur ulterius, semper sunt solliciti: & dum alium vident vel vnam effundentem lacrymam, quā ipsi carent, statim se in obsequio Dei putant in postremis hereticum tamen fieri posse, vt longē illo anteriores sint. Lacryma enim tametsi bone sint, non sunt tamen per omnia perfecta. In humilitate verd, mortificatione, abnegatione, alijsq; virtutibus, semper plus securitatis consistit. Quocirca non est quod timeatis, quasi non iam bene ad perfectionem peruentura sitis, ac qui valdē contemplatiui sunt. Martha sancta erat, et si non legatur fuisse dedita contemplationi. Quid ergo amplius vultis, quā vt huic sanctae virgini, quae Christum Saluatorem nostrum toties in domum suam suscipere, & cibare, ei seruire, vnaq; cum eo mensa absidere meruit, similes esse possitis? Si semper vti Magdalena, illa in raptu fuisse absorpta, nullus fuisse qui diuinum hunc conuinam mensa suā excepisset.

Hec S. Teresa, & plura alia in eundem sensum scripsit. Relinquamus ergo Deo, vt nos illā ducat viā in oratione, quā illi placeat: dum modō nos ex parte nostrā id praestemus quod debemus, praesertim, vt ad meditationem accedamus bene preparatā materiā. More mercatorum lucrum querentium, inquit S. Macarius, anima nostra variē nec non artificiosē preparanda est, quod verum ac magnum lucrum consequamur, nempe Deum, qui doceat nos in veritate precari. Hoc enim pacto requiescit Dominus in bono anima proposito constituens illam thronum gloriae, insidens & conuiescens in eā. Quocirca cum Cassianus colloquens cum Abbate Sereno, inculasset suae instabilitatem mentis, & extagitationes, quas orationis tempore patiebatur, idque non suo sed naturae vitio attribueret, Abbas Serenus id referans, primum huic malo dat remedium, preparationem materiā meditando. Mens, inquit, nostra pro conditione naturae, nunquam potest otiosa consistere, sed necesse est eam, nisi prouisum habuerit, vbi suos exerceat motus, & in quibus iugiter occupetur, propria mobilitate discurrere, & per omnia volitare, donec longa exercitio vsuq; assuetudine diuturno, experiat & discat, quas memorie suae materias debeat preparare, erga quas circumagat indefessos volatus, & immorando robur acquirat, & ita praeualeat aduersas inimici suggestiones, quibus distrahebatur, extrudere, atque in illo, quem desiderat, statu & qualitate durare. Quam ad rem facit preclara illa S. Bernardi doctrina: Qualem te paraueris Deo, talis oportet appareat tibi Deus. Cum sancto sanctus eris, cum amante amans, cum vacante vacans, cum intento inuentus, & sollicitus cum sollicito. Denique ait: Ego diligentes me diligo & qui mane vigilauerint ad me, inuenient me. Vides quomodo non solum de amore suo certam te reddat, si quidem tu ames illum, sed etiam de sollicitudine sua, quam pro te gerit, se te senserit sollicitum sui. Vigila tu, vigilat & ille. Accelera quantum vis etiam ipsas anticipare vigilas, inuenies eum, non praueies. Certum autem signum est, sollicitudinis de bene colendo per orationem, & in oratione Deo, quod ad illam se preparans, materiam in puncta bene dispositam ante meditationem habeat.

Hanc ipsam preparationem materiā in rebus alijs, suadet Cicero: In omnibus negotiis, priusquam aggrediare, adhibenda est preparatio diligens. Quod si hoc in secularibus rebus, quanto magis in spiritualibus faciendum est, & maxime ante orationem, quam naturā solius viribus peragere bene nemo potest. Nam teste Apostolo: Quid breuius, sicut oportet, nescimus, sed ipse Spiritus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus, hoc est, postulare facit; vt explicat S. Augustinus, a S. Gregorius b & alij: Omnium autem optima preparatio est, per lectionem verborum (praesertim sacrae Scripturae) meditando rum; quia, vt bene ait S. Basilus, Orationes lectionibus succedentes, recentiores vegetioresq; animum accipiunt, vixote desiderio iam flagrantem. Sic S. Bernardus: Lectio, inquit, quasi solidum cibum ori apponit, meditatio masticat & frangit: oratio saporem acquirit, contemplatio est ipsa dulcedo, quae iucundat & reficit. Et scribens ad Sororem ait: Lectio nos ad orationem instruit. Huius preparationis necessitatem apte explicat etiam Abbas Moses, apud Cassianum, exemplo molae aquariae. Hoc, inquit, orationis exercitium, non incongrue molarum similitudini comparatur, quae meatus aquarum praecipit impetu rotante prouoluit. Quae nullatenus quidem cessare possunt ab opere suo, aquarum impulsibus circumacta, in eius vero qui praestitum est potestate, verum iam criticum masticat, an hordeum loliumue comminui. Illud quippe est procul dubio commolendum, quod ingestum ab illo fuerit, cui operis illius cura commissa est. Ita igitur etiam mens per vira praesentis incurtus, vndique ingruentibus tentationum torrentibus circumacta, vacua quidem cogitationum aestibus esse non poterit; quales verd vel admittere, vel parare sibi debeat, studij ac diligentiae suae prouidebit industria. Si enim, vt diximus, ad sanctarum meditationem Scripturarum iugiter recurramus, ac memoriam nostram ad recordationem spiritualium rerum, & desiderium perfectionis, spemq; futurae beatitudinis, erigamus; necesse est, vt orta cogitationes exinde spirituales, in his quae meditati sumus mentem faciant immorari. Sin verd desidia, seu negligentia superati, vitii & otiosis confabulationibus occupemur, seu curis mundanis, & superfluis sollicitudinibus implicemur, consequenter exinde, velut quadam zizaniorum species generata, operationem quoque nostro cordi noxiam ministrabit: & secundam sententiam Domini Saluatoris, vbi fuerit thesaurus operum, seu intentionis nostra, ibi & cor nostrum necessario permanebit.

Porro hæc monita de præparandis punctis, non tantum titonibus, sed etiam prouectis in orationis exercitio, necessaria sunt. Solent enim non raro etiam dono orationis præditi, non præparatis punctis ad meditandum accedentes, in meditatione huc illucque vagari, sine fructu orato meditationis, & ut ait apud Cassianum Abbas Germanus, mente errabunda semper & velus ebrâ, per diuersa iactari, & ne illud quidem, quod casu potius quam industria sibi occurrerit, spirituale, diu ac firmiter tenere, dum aliud ex alio semper recipiens, sicut introitus eorum atque principia, ita etiam sinem discessumq, non sentiunt.

Coll. 10. cap. 8.

CAPVT VNDECIMVM.

Mentis & sensuum euagatio præcedens meditationem, & in ipsa meditatione accersit ariditates.

38.

fig. vit. de ora. cap. 3.

cap. 14.

Quinta negligentia, etiam immediata est, quando post puncta, pridie & mane, bene & ordinatè præparata, sinitur vagari per ineptas cogitationes mens, vel confabulationibus, & aliis sensuum euagationibus distrahi, & non collecta meditationem aggreditur. Ad propinquam orationis præparationem pertinet, inquit B. Laurentius Iustinianus, ut animus ab exterioribus ad interiora reuocetur. Sensuum enim & membrorum oblectationes inordinatè, sensum deuotionis & imminuunt & extinguunt; & ut is acquiratur, illas vel extinguere vel saltem attenuare necesse est, iudicio S. Diadochi: Sicut, inquit, ad ea qua nobis pulchra videntur, sensus corporis nos quodammodo per vim incitant; sic ad ea bona, qua non cadunt sub aspectum, sensus mentis nos solet deducere, quando Diuinam bonitatem degustarit. Vnumquodque enim sibi cognatum & congenuum omnino appetit: anima quidem, ut exers corporis: celestia bona; corpus vero, ut è terrâ terrenas voluptates, (circa quas sensus nostri, dum vagari sinuntur, se occupât.) Ad experientiam igitur illius sensus (scilicet deuotionis internæ) qui est materia & concretionis exers, venimus sine errore, si materiam corporis laboribus attenuauerimus; id est, mortificatione sensuum corporeorum, & auulsione mentis ab euagationibus, ac conuersione, ad ponderandam materiam rerum diuinarum.

in Pl. 33.

in Pl. 32.

Ideo bene ait S. Basilus: Secedere oportet ab istius mundi rebus, & neque per oculos, neque per aures aut alios sensus, alienas in animam cogitationes introducere. Quæ enim ex superbâ carnis cooriantur aduersus animam & insurgunt bella, internum hominem complent obstrepere prorsus & irrequieto tumultu, nec unquam conciliandâ seditione. Pulchrè hoc similitudine idem S. Basilus alio in loco declarauerat: Necessarium est, inquit, si consilium Dei stabile ac firmum in animis nostris consistere debeat, ut primum humana cogitationes in nobis dissipentur. Quæ admo-

dum enim in cerâ scripturus aliquid, eant prius interluit, inductus literarum quas vult imprimi formas, sic item cor nostrum, quod Diuina sit lucide & perspicue susceptorum eloquia, purum prius liberumq, omnis contraria cogitationis reddi oportebit. Si te semper exerceas, inquit S. Climacus, ut mens tua nunquam longius euagetur, etiam in ipsa mensse appositione prope te erit: sin autem effrenu liberè vagabitur, nunquam tecum permanere poterit.

Hanc ob causam S. P. N. Ignatius, in libello Exercitiorum præscripsit aliquot monita hæc de te, nimirum, ut ante somnum, cubando in lecto cogitemus de horâ quâ surgendum erit, & de exercitio faciendo. Deinde, ut expergescatis statim exclusis omnibus aliis cogitationibus, animam ad illud applicemus, quod contemplaturi sumus. Præterea, ut à loco futura meditationis, vno vel gemino adhuc passu distantes, animo rursus elevato consideremus Dominum Iesum, ut præsentem & spectantem, quid acturi simus. Ideo monet S. Basilus: Omni custodia custodiendum cor nostrum, neque patiendum, ut assidua de Deo cogitatio ex animis nostris elabatur, & agendum assidue, ut ex purissima, ac perpetua recordatione, impressam in animis nostris, piam de Deo cogitationem, velut indelebile aliquod signum, circumferamus. Ad quod plurimum conferte, etiam lectionem piorum librorum frequentem, & integram meditationem, item ruminatorem quandam scripturarum, ait sæpè citatus Abbas Moses apud Cassianum. Et de contrariis, valdè nocere, immediatas confabulationes otiosas, ait ibidem: Remanet enim in animâ nostrâ, ex actuali præteritâ cogitatione de Deo, quædam prompitudine, per modum cuiusdam habitus, ad vniendum cor Deo, & ad illos deuotionis affectus, qui non dant locum ariditatibus & molestiis distractionum inuoluntariarum. Hinc bene obseruauit S. Thomas, etiam Prophetis ipsis, non tantum ordinatis hominibus, id prodelle: Sicut, inquit, in rebus corporalibus, abeunte passione, remanet quedam habitus, ad hoc quod iterum patitur; sicut lignum semel inflammatum, facilius iterum inflammatur; ita & in intellectu Propheta, cessante actuali illustratione remanet quedam habitus ad hoc quod facilius postea iteratè illustratur. Sicut etiam mens semel ad deuotionem excitata, facilius postmodum ad deuotionem pristinam reuocatur. Propter quod S. Augustinus dicit, esse necessarias crebras orationes, ne concepta deuotio totaliter extinguatur. Hæc S. Thomas. Pulchrè hoc explicat S. Macarius: Quem admodum ignis circa vas aneum exterius appositus, si subieceris ligna, accenditur, & quod intra vas est, coquitur & seruet, igne extrinsecus accenso, si minus ligna submittas, incipit ignis tepescere, & propemodum extinguatur; ad hunc modum gratia, quæ est ignis celestis, intra te est: postmodum si precatus fueris, & contuleris cogitationes tuas ad diligendum Christum, quodammodo ligna subiecisti: & cogitationes tuas conuertuntur in ignem & desiderio Dei tinguntur. At perdo, si quis ignauâ laborans, paulatim rebus secularibus & occupationibus se ipsum tradat, demum vitium accendit.

Add. 1.

3.

60

Coll. 1.

cap. 14

foliolo

ca. 10.

ca. 10.

Reg. fol. 1.

6

præfat.

Vitam

Christi

Coll. 1.

cap. 17.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.

ca. 10.